

SALOMɔɔ Lɛ

Yá pɔ́ kú lác bee guuɔ

Salomɔɔ lɛá báasɛ̃ lɛɛ. We ɔ̃ gbɛ̃ɔn plaɔ lɛ́ ń báasɛ̃ ɔlbukɔ̃ɛ n yá nana oakɔ̃ɛo widɛsai. Yápi ì di Bibeli kyokɛnaɔwa maamaaɛ. Bee yáí za asínizí wà lɛpi dílɛ Lua yea a gbɛ́ɔzi yátaa ũ. N beeo gɔ̃ɛ ń nɔ̃ɛo báasɛ̃ ì bɔ Lua kííɛ, Lua gbaɛ. Ayãmeto lápi kua Bibeli guu zɛvɛ̃.

Bɔ̀nɔ̀bɔ̀nɔ̀piɔ lɛ́ báasɛ̃ yá lɛɛŭ ń buapɔ́ɔ. Gɔ̃ɛ ń nɔ̃ɛo yá'oa ń kɔ̃opi guu, zíɛɔ aaĩ kɔ̃ wɛɛɛ aaĩ kɔ̃ e, zíɛɔ aaĩ kuakɔ̃wa ɔ̃ aaĩ ɛa wàɔ kɔ̃ wɛɛɛ lɔ. Zíɛɔ gbɛ̃páɛɔ ì mɔ́ dúsakúkpané, sãdãnaɔ (ɛ̀waaso gbɛ̃naɔ) ge wɛ̀ndiapi da ge aà dãɔ ge aà gbɛ̃naɔ. Aaĩɔ wɛɛɛ wà lɛda gbɛ̃piɔ yáú, ãma báasɛ̃pi ì bɔ ń kíi no, Lua mé tò an nisina yekɔ̃i.

¹ Lɛɔ mide pɔ́ Salomɔɔ dà.*

Nɔ̃ɛ

² Lépe ma léwa,
asa n yeamazi na demɛɛ vɛ̃ɛa.

³ N tulaleɔ gí na.
N tɔ́ na lán tulale lékulea gíwa.
Bee yá mé tò wɛ̀ndiaɔ yenzi.

⁴ Ma se wà ta kpakpa.
Kí, gɛ̃manɔ n kpéu.
Yelusaleŭ nɛnɔnaɔ
Kí, wáɛ pɔ́nakɛ n yá musu,
wáɛ yasenapa,

* **1:1** 1Kia 5.12

wá n yearízi na bo de v̄ɛɛa.

Nɔɛ

Aaĩɔ yenzi a zéwa.

⁵ Yelusaleũ nenɔnaɔ,

má sia mé má kefeũ.

Má sia lán Kedaa zwâakpɛɔwa,

má kefeũ lán Salomɔɔ kpé zwãaɔwa.

⁶ Asu àɔ ma gwa ma siake yáio,

iatē mé ma le.

Ma dāɔ pɔ pàmazie,

õ aa ma da v̄ɛɛbugwaa z̄íu.

Mi e ma azía pó kèkeo.

⁷ N gbé pó ma nisina yenzi,

n̄ n sãɔ dádãkek̄i omɛɛ.

Mák̄i ni to aa iatē deui?

Bóyái máɔ ku n gbéɔ sã waiɔ sae sásáai?

Kía

⁸ N gbé pó n nɔankɛ de nɔɔla píi,

tó ní gupi d̄ɔɔ, te sãɔ iai,

ní n blenɛɔ dã sãdãnaɔ b̄oɔ sae.

⁹ Ma gbēna, ní kefeũmɛɛ

lán Falaɔ s̄ɔda pó ï godɔnéɔ dowa.

¹⁰ N gɛɛɔ maa, n swálio n se,

n ñnɛɛɔ k̄ɔs̄i ní n nɔɔo.

¹¹ Wá swálio pine ní vuaɔ,

wí ánuɔ pélépɛleu.

Nɔɛ

¹² Gɔɔ pó kía gɛngɛsɛkɛa,

ma tulale ḡi d̄ɔ.

¹³ Ma yenzide demɛɛ

líɔ ḡinana pó looa ma ȳɔ taau ũ.

¹⁴ Ma yenzide demɛɛ áyã liḡɔn vude

8 Ma yenzide kíi ma, àle mós,
à vî lé pélepele gbèsísíwá,
àle bàale sísí musu, àle víví.

9 Ma yenzide demεε
lán tue ge bùasanawa.
A àà gwa ze wá kpé kpe.
Ale wékpale fenentiu,
àle gugwagwa a mɔɔ zānguo.

10 Ma yenzide yá'òmεε à mè:

Kía

Ma gbēna kefena, fele wà gé,

11 asa lou làa, buziε gèzεa.

12 Pópii lé vuke tɔɔlewa,
lesigɔɔ kà,

felenkɔpunaɔ ó lígua wá bùsuu.

13 Kaadɔenliɔ né sēia dàale,
vēliɔ vukè, a gí lòo.

Ma gbēna kefena, fele wà gé.

14 Ma felena,
ní pe gbèsɔɔu n ulekíi.

To ma n wegwa, to ma n lɔɔ ma,
asa n lɔɔ na, mé n oa kefeũ kè zài.

15 A gbēgbonaɔ kúkūwēε,
gbēgbon kelepíɔ,
aale wá vēebuɔ ásookeε,
wá vēε pó lé vukεpiɔ.

Nɔε

16 Ma yenzideá ma póε,
mé àà pón ma ũ,
àle pɔble sūmaavuɔ guu.

17 Ma yenzide, e gu àɔ gé dɔi,
e guwe àɔ gé kēi,

ɛa ñ ke lá tue ge bùasan bɔɓna
 ì ke gbèsisìwawa.

3

¹ Ma wé dɔ ma yenzidezi gwāasina ma wúlekii,
 ma aà wèele, mi aà eo.

² Má fɛle gé zɛaɔ keɛɛi saɛ,
 mí gbé pɔ ma nisina yeipi wɛɛɛ gāaɔ.
 ɔ ma aà wèele, mi aà eo.

³ Gudɔanaɔ bɔa, ké aale bebe wéleu,
 ɔ ma mè:
 A gbé pɔ ma nisina yei è lae?

⁴ Ké ma gẽmá gɔɔ,
 ma bɔ gbé pɔ ma nisina yeipiwa.
 Ma aà kù, mi we ma aà gbàɛ ɓo
 e ma ge gẽaàɔ ma dakpeu
 e kpea pɔ à ma nɔsiu.

⁵ Yelusaleũ nenɔnaɔ,
 ma naé tueɔ ní zótẽnaɔzi,
 ásu dúsakũkpawẽɛɔ,
 ásu wá báasẽ gbooo e a lé ká.

Nɔɛ

⁶ Déme bɔ gbáau,
 àɛ mó lán teluwa keei?
 A líɔ gínana tulaletikáɛa
 ní laatanaɔ pɔ gínanaɔ píi.

⁷ Salomɔɔ mákɛɛ gwa ke,
 gɔsaɔ liaai gbẽɔn bàáɔ
 Isaili nɛgɔnaɔnɛ.

⁸ Aa fẽndaɔ kũa nípii,
 zìkan saɔnɛ!
 An baade fẽnda looa gwāasin yáɔ yáí.

⁹ Kí Salomɔɔ a seɓɔpi kè

ń Libā b̀usu líoε.

¹⁰ A lipελεɔ́á ánusue,
a kpenakiiá vuae.

Zwàa gàalulade kpa a z̀lekiia,
a guuá Yelusaleũ nenɔnaɔ yeanzi ɔgbεε.

¹¹ Siona nenɔnaɔ,
à b̀le à mó kí Salomɔɔ gwa,
a a kíakεfua kpa.
Aà da mé kpàè àà nɔsezi,
gɔɔ p̀ó àà ǹse lé yáalɔ.

4

Kita

¹ N kefeũ ma gbēna, ń kefeũ fá!
N wé de lán felen wéwa n sálana f̀ou,
n miká de lán blè wiilaɔ pilaa Galada s̀isiwawa.

² N swaa pua lán sã p̀ó wà ń kãk̀εεle
aa b̀ò zu'okii aale suɔwa.
Aa k̀sè plapla pii,
a kee i p̀ose b̀o.

³ N lébaa de lán ẁɔtɛn nian dowa,
n lé kefeũ.
N gεε de lán gbeafu pεewa n sálana f̀ou.

⁴ N nɔε de lán Davidi kalangawa.
Sengbao m̀en àaa sɔo looawà,
nεgɔnaɔ g̀ɔkebɔε pii.

⁵ N ý de lán tue né sia p̀ó aale p̀oble s̀umaavuo
guuwa.

⁶ E gu àɔ gé d̀oi,
e guwe àɔ gé k̀éi,
má gé gb̀esisí lí'ɔ g̀inanade musu,
má dede s̀isi tulaletidewa.

⁷ Ma gbēna, n gupii kefeũ,

16 Gugbāntoo íana, fɛɛ!
 Gɛɔmidɔkɪí íana,
 káka su ma kaawa,
 a pɔɔ gí na i ligua,
 ma yenzide i gɛ̃u,
 i a libɛ nanaɔ ble.

5

Kia

¹ Ma gɛ ma kaau, ma nɔkpama báasɛde,
 ma a zɔgo lí'ɔ gò ní pɔ gínanaɔ,
 ma a zɔsapuna blè ní a ío,
 ma a vɛɛ mí ní ma vío.

Yelusaleũ nenanaɔ

A pɔble gbéɔ,
 à imi à ká á bɔ̀nɔblenaɔ.

Nɔɛ

² Máɛ i'o, āma ma làasoo béɛ,
 ma yenzide ma, àɛ gbaɛ.

Kia

Gba wɛmɛɛ ma gbɛna báasɛde,
 ma felen sãasaide!
 Fíi kpà ma miwa,
 gwãasína m̀ɔɛ ma mikã nini.

Nɔɛ

³ Ma a ula b̀, mí ɛa mà da ɔa?
 Ma gbá pìpi, i ɛa gbãsíkpá ɔa?

⁴ Ma yenzide ɔgè gbà fòou,
 ã ma mɛ lé kɛ fèfe.

⁵ Ma fɛɛ gɛ gbawɛi ma yenzideɛ,
 ma ɔ lé ɔɔɔ ní zɔgo lí'ɔ tulaleo,
 zɔgo lípi nísi lé bàalɛ ma ɔnɛɔwa,
 à fí gbatabɔwa.

⁶ Ma gbawè ma yenzideɛ,

ãma à gèzɛa à tà kò.
 Ké àlɛ yá'o, aà ni ma kũ.
 Ma aà wèlɛ, mi aà eo,
 ma lɛzùzuaàzi, i weao.

⁷ Gudɔanaɔ b̀̀a,
 ké aalɛ bebe wéle guu.
 Aa ma gbẽ aa ma wiwi,
 bíidɔanapiɔ ma pɔɔlgáu wòlomala.

⁸ Yelusaleũ nenɔnaɔ,
 tó a ma yenzide è,
 á oè kpelewa ni?
 Ma naé Luazi à oèmɛɛ,
 ma yeaaàzi ma mɛ bùsa.

Yelusaleũ nenɔnaɔ
⁹ Bó n yenzide dɛò dāɔlai?

N gbé pó ní kefeũ de nɔɔɔla píi,
 bó n yenzide dɛò dāɔla
 ɔ̃ n gbasa n nawẽɛ Luazi màai?

Nɔɔ

¹⁰ Ma yenzide tɛa pípia,
 gbẽɔn òaasɔɔo lɛɛ kwio guu ɔ̃mɛ vua ũ.

¹¹ Aà miá vua tɛɛtɛɛɛ,
 aà miká de sí plèɛɛ
 lán gbagbaa káwa.

¹² Aà wé de lán felen pélea íuwa,
 aà wépi pípia ní vío, mé a sálala.

¹³ Aà gɛɛ de lán pó gínanaɔ buawa,
 a gidɔ nanannaɔ.

Aà lébaa de lán lávuwa,
 àlɛ yɔyɔ ní zōgo lí nísio.

¹⁴ Aà ɔ̃ de lán vua lipɔɔɔ pó diamaa dadauwa,
 aà gbɛɛ de lán wesa swaa yɔɔa pó wà safi gbɛ
 pèpɛwawa.

15 Àà gbáɔ de lán gbèpɛɛ beɛɛde
pó wà a zɛbɔ pì ní vuaowa.

A b̀ lán Libā b̀suwa,
aà zɛa maa lán sɛde líwa.

16 Àà léá zóɛ,
aà gupii kɛfɛũ.

Yelusaleũ nenɔnaɔ,
lá ma gbēna yenzide den we.

6

Yelusaleũ nenɔnaɔ

1 N gbé́ pó ní kɛfɛũ de nɔɛla pii,
n yenzide gè má ni?

N yenzide mi dĩ má oie

ké wà e wà aà wɛɛɛnnɔi?

Nɔɛ

2 Ma yenzide gè a pó gɛnana buaɛ,
à gè pɔblei a kaauɛ,

i lánvɔ wɛ.

3 Ma yenzideá ma póɛ,

mé aà pón ma ũ,

àɛ pɔble sũmaavɔ guuɛ.

Kíá

4 Ma gbēna, ní kɛfɛũ lán Tiizawa,

ní maa lán Yelusaleũwa.

N yá ì dimá

lán zígɔ́ pó dàlapoo kũaɔwa.

5 Wɛgoa, asa máɛ liɛ.

N mikā de lán blè wiilaɔ pilaa Galada s̀s̀iwawa.

6 N swaa pua lán sã pó aa b̀ɛ zu'okii aale suɔwa.

Aa k̀s̀ɛ plapla pii,

an kee i pɔsɛ bɔɔ.

7 N gɛɛ de lán gbɛafu pɛɛwa

n sálana f̀du.

8 Ma naɔ kà bàãḥ,
 a pɔ mi mēsɛdilenéɔ basiiḥ,
 a lésoɔ lé vɔ,
 9 āma ma felen sāasai adoaɛ,
 aà da né mēndonan we,
 aà da'iaɔi pɔ dɔwàɛ.
 Tó nenɔnaɔ aà è, aaɪ aà sáaukraɛ,
 ma nɔpiɔ ɪ aà tɔbɔ mɪpii.
 10 Démɛ bɔ lé mó kee lán gudɔawai?
 A kefeũ lán mɔvuawa,
 a píɔia lán ɪatēwa.
 Aà yá ɪ dimá
 lán zīgɔ pɔ dàlapoo kũaɔwa.
 11 Ma ge lí pɔ wɪ a wéna só kaau,
 ma pɪla swa'eu pɔɔ lá taa gwaiɛ.
 Ma ge gwai tó vēɛɔ bɔbɔbɔ,
 tó gbɛafuɔ vukè.
 12 Mi dɔ kè ma nisina ma se
 gèmanɔ ma kía deɛɔ sɔ́goɔ guuo.

7

Yelusaleũ nenɔnaɔ

1 Ɛa su, ɛa su Sulami nɔɛ!
 Ɛa su, ɛa su wà wɛfɪma!
Kía
 Bóyáɪ á ye wɛfɪ Sulami nɔɛwa
 lán zà léɛ pla ḡgwaawai?
 2 Kía bui nɔɛ,
 n gbála maa n kyaleu,
 n gbala ú de bũunnɔ,
 a de lán gɔide ɔzɪwaɛ.
 3 Keɛona pɔ vēeli láa a guuo ku we,
 pɔwɛn ze pɔ sũmaavuɔ liaai ku we.

4 N yɔ́ de lán bua né mèn plaɔwa,
lán tue né sɔɔwa.

5 N nɔɛ de lán kalanga pɔ́ wa bò ní wesa swaaowa.
N wé de lán Esebɔ́ íkalekíi pɔ́ kú Balabiũ bíibɔle
saɛwa.

N ní de lán Libā̀ bùsu kalanga pɔ́ bɔaa ní Dama-
siowa.

6 N mi maa lán Kaameli gbèsísiwa.

N mikā de lán zwāa gàaluladewa,
a de plèɛɛ, ì ma laai sia.

7 N kɛfɛũ fá, ni kamagu,
wá yeakɔ́i gēagē.

8 N zea maa lán daminaliwa,
n yɔ́ de lá a kówa.

9 Ma mèn má dɛdɛ lípiwa,
mí a bɛ kú.

N yɔ́ demɛɛ lán vɛɛ kówa,
n lé'iana de lán mao gíwa.

10 N lé'i na
lán vɛɛ pɔ́ a na deɛ́lawa.

Nɔɛ

Vɛɛpi lé gē ma yenzide léu sàaa,
àle táa'o àà lébaa ní àà swaaowa yɔ̀bɔ.

11 Má de ma yenzide pɔ́ ũ,
ma ni kuwà.

12 Ma yenzide, mɔ̀ wà gé sɛu,
wí gé ii zɔ̀ɛwiaɔu.

13 Gufɛne wí gé vɛɛbua,
wà gwa tó vɛɛɔ bɔ̀bɔ̀,
wà e tó gbɛafuɔ́ vú pía.
We má yeanzi ɔ̀bunɛ.

14 Sée lávu gí dàgua,
libɛ nana bui píi kú wá kpɛɛɛ.

Ma a zi ní a dafuo kàlɛnɛ,
ma yenzide.

8

¹ Tó ma dāɔn n ũ
wa ȳs̄ m̄i wá kpàk̄ɔwa yāaɛ lé!
Tó ma kpaaũnnɔ bàasi,
d̄s̄ má l̄ɛpɛma, wa sakamaguo.

² D̄s̄ ma gennɔ ma da'ia kpéu,
mí v̄ɛɛ ḡi na kpama n̄ mi
ní gbɛafu í nanao.

³ Aà ɔzɛɛ ku ma mi z̄iɛ,
aà ɔplaa liaamazi.

⁴ Yelusaleũ nenɔnaɔ, ma naé Luazi,
ásu d̄usakũkpaw̄ɛɛɔ,
ásu wá báas̄ɛ gbooo e a l̄ɛ ká.

Yelusaleũ nenɔnaɔ

⁵ Déme b̄ò gbáau, àlɛ m̄ó,
àlɛ gbāa'e a yenzidewa keei?

Nɔɛ

Ma n vu mao lí gbáu,
wekli n da n nɔsiu,
wekli nɔwāwā m̄duwà ɔ à n i.

⁶ Ma na n s̄ɔwa lán seelakebɔ p̄ó w̄i da ní nɔɛ ge ní
ɔwawa,
asa yeaḡɔɛi ì m̄ómá lán gawaɛ,
báas̄ɛpi p̄ás̄i lán mia'ɛwae.

I namá lán téwae,
ì k̄úmá lán té sà z̄ɔwae.

⁷ Baa ísi a f̄s̄ báas̄ɛ tedɛɔ,
baa swada í a f̄s̄ daao.

Tó gb̄ɛ a bɛ àizɛɛɔ kpà píi
báas̄ɛ lua yái,

wa sakaaàgu búubuue.

Yelusaleù nenana

⁸ Wá dāuna vī, i yó bɔbɔo.

Kpelewa wá ke

tó gběe ye gě àà yáui?

⁹ Tó a de bíi ũe,

wá gulesiɔ bowà ní ánusuoε.

Tó a de bíibɔle ũe,

wá káka ní sede líoε.

Nɔε

¹⁰ Bīin ma ũ,

ma yó mé a gulesiɔ ũ,

ɔ má de ma yenzideε

gbé pó ì aafia iè ũ.

¹¹ Salomɔɔ vɛebu ví Baalamɔ,

à búpi ná gbèwinaɔne ní ɔzì.

An baade lío fiabo ánusuo ɔwatě òaasɔsɔo.

¹² Salomɔɔ, má azia vɛebu víe,

má ánusuo ɔwatě òaa sɔo kpama,

mí a òaa do kpa vɛebu zíkɛnaɔwa.

Kia

¹³ N gbé pó niɔ ku kaao guu,

wí swádɔnzi,

to mà n lɔɔ ma.

Nɔε

¹⁴ Ma yenzide, mɔ kpakpa,

ní ke lá tue ge búasan bɔlɔna

ì ke sìsì pɔgínadeɔ musuwa.

Bibeli Luayátaalá **The Holy Bible in the Boko language spoken in Benin and Nigeria**

copyright © 2010 SIM International

Language: Boko

Translation by: SIM International

Boko Bibeli Luayátaala

This translation, published by the SIM au Benin, was published in 2010.

If you are interested in obtaining a printed copy, please contact the SIM at ECWA/SIM H.Q., P.M.B. 2009, Jos, Plateau State, NIGERIA.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-09-25

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

ffb0f4b3-18b7-564f-bd5d-307e9e532fb9